

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.II.38.140/2015/4.

A tanács tagjai: . Tóth Kincső a tanács elnöke
 . Rothermel Erika előadó bíró
 . Márton Gizella bíró

A felperes: FŐGÁZ Földgázelosztási Kft.
(1081 Budapest, II. János Pál pápa
tér 20.)

A felperes képviselője: jogtanácsos

Az alperes: Magyar Energetikai és Közmű-
szabályozási Hivatal
(1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út
52.)

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: energia ügy

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:ővárosi Törvényszék
2.Kf.650.016/2015/9.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:ővárosi Közigazgatási és
Munkaügyi Bíróság
2.K.32.995/2015/4.

Rendelkező rész

A Kúria

- a Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.016/2015/9. számú ítéletét hatályában fenntartja;
- kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felhasználónál 2013. június 3-án folytatott mérőcsere során a cserét végző felperesi szakemberek azt állapították meg, hogy a felhasználási helyen 2003-ban újként felszerelt gázmérő hitelességét igazoló OMH plomba festetlen, a méretlen ágon nincs jogi zár. Az ellenőrzés megállapításait jegyzőkönyvbe foglalták, amely alapján a felperes a mérő szakértői vizsgálatát kezdeményezte. Az igazságügyi szakértő szakvéleményében szemrevételezéssel megállapította, hogy a sérülésmentes csomagolásban érkezett gázmérő újraplombált, OMH plombája festetlen, a gyártó által feltett záróelem cserélt, fekete színű. A belső szemrevételezés eredményeképpen úgy foglalt állást, hogy a feltört plomba alól kiemelhetővé tett számlálószerkezet működőképes. Megállapította, hogy az eredeti OMH plomba helyén egy festetlen, metszett plombaszárra ragasztott plomba került elhelyezésre, a gyártóművi plomba pedig a 2003-ban használthoz képest szintén cserélt. Mindez lehetővé tette, hogy a számlálószerkezet kiemelhető legyen, és a számdobok visszaforgatása további sérülés nélkül már lehetővé vált. A szakértő véleménye szerint a beavatkozás célja a mérés nélküli vételezés lehetősége volt, az OMH plomba feltörése nem lehetett véletlenszerű cselekmény következménye. A szakértői vizsgálat során valamennyi szakértői állításhoz fényképfelvétel készült (9 db), az elmetszett plombaszárral cserélt ragasztott plomba és a ragasztónyomok a 7. és 8. számú felvételen látszanak. A felperes a szakvélemény alapján a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.) végrehajtásáról szóló 19/2009.(I.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm.R.) 1. számú melléklete (a továbbiakban: Fesz.) 18.4.c). pontja és 18.7. pontja alapján 540.000 forint kötbér, valamint 16.002 forint szakértői díjigényt támasztott a felhasználóval szemben.
- [2] A felhasználó panasa alapján az alperes 2014. június 30. napján hozott FVFO_2014/341-7. számú határozatában a felhasználó panaszának helyt adva megtiltotta a felperesnek a kötbér és egyéb költségek érvényesítését. A határozat indokolásában a panasz és a felperes nyilatkozata, valamint a szakvélemény egyes részei alapján megállapította, hogy a szakértő a hitelesítési plomba vizsgálata során elsősorban a plomba festetlen állapotára hivatkozva véleményezte a plomba cseréjét, míg a számlálószerkezet roncsolási vizsgálata során kijelentette, hogy a cserélt plomba szára metszett, ragasztott. A plombaképet a szakértő azonban nem hasonlította az eredeti lenyomathoz, s arra sem tért ki, hogy véleménye szerint a cserélt plomba miért került elvágásra és ragasztásra. Az alperes összességében megállapította, hogy a bizonyítás hiányos, nem volt kétséget kizáróan megállapítható, hogy a számlálószerkezetet a felhasználó eltávolította, és méretlen földgáz vételezésre kerülhetett sor. Rögzítette azt is, hogy a gázmérők gyártási technológiájának ismeretében a plomba festékhiányos volta mindenképpen azt vonja maga után, hogy a plomba cseréje feltételezhető, és elismerte, hogy a plomba részletes

vizsgálata a roncsolásos megbontás után is elvégezhető, az ilyen típusú szakértői eljárás elfogadott.

A kereseti kérelem és az alperesi ellenkérelem

- [3] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását és a panasz elutasítását, másodlagosan az alperes határozatának hatályon kívül helyezését, az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint az alperes megsértette a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 2.§ (3) bekezdését, 3.§ (1) bekezdését, (2) bekezdés b) pontját, 50.§ (1) és (6) bekezdéseit, 72.§ (1) bekezdés e) pontját, továbbá a Get. 99.§ (6) bekezdését és a mérésügyről szóló törvény végrehajtásáról szóló 127/1991.(X.9.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 13.§ (2) bekezdés b) pontját.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte határozatának indokolásában foglaltak fenntartása mellett.

Az elsőfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének helyt adott, és az alperes határozatát akként változtatta meg, hogy a felhasználó panaszát elutasította. Ítéletének indokolásában hangsúlyozta, hogy az alperes a szakértői vélemény hiányosságaira alapította határozatát és még részben sem arra, hogy a felhasználó 2003. május 19-én a mérő felszereléséről készült munkalapot nem írta alá, mely tény valójában irreleváns. Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a szakértő a feleslegesen rögzített szubjektív okok mellett arra az objektív körülményre alapította véleményét, hogy a gázmérőnek sérülései voltak, és azokból okszerűen lehetett a felhasználói szerződésszegésre következtetni. Az elsőfokú bíróság okszerűtlennek ítélte a szakvéleménnyel kapcsolatos alperesi megállapításokat, mivel tény, hogy a plombaszár már a mérőcsere előtt elmetzésre került, mely önmagában a mérő hiteles mérésre való alkalmatlanságát eredményezte, ebből kifolyólag nincs jelentősége annak, hogy a sérült, cserélt plomba eredeti volt-e, vagy sem. Az elsőfokú bíróság szerint a szakvélemény nem volt ellentmondásos. Az elsőfokú bíróság az alperesnek azon felvetésére, hogy a fényképfelvételek száma kevés volt, leszögezte, hogy a jogszabály a fényképfelvételek számát nem határozza meg, és egy fotó, amelyen a ragasztás egyértelműen látható elegendő ahhoz, hogy bizonyítékul szolgáljon. Az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a tényállás tisztázása az alperes részéről megtörtént, azonban indokolási kötelezettségének [Ket. 72.§ (1) bekezdés ea) pont] valóban nem tett megfelelően eleget.

A másodfokú ítélet

- [6] Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 254.§ (3) bekezdése szerint helyes indokainál fogva helyben hagyta. A másodfokú ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló peradatoknak és bizonyítékoknak a Pp. 206.§-ában írtaknak megfelelően járt el, a tényállásból okszerű következtetéseket vont le, és az alperes határozatát jogszerűen változtatta meg. Hangsúlyozta, hogy az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet jogszerűségét, a mérlegelés okszerűségét megdönteni nem tudta, amelyre figyelemmel az elsőfokú ítélet megváltoztatására sem kerülhetett sor. A másodfokú bíróság kifejtette, hogy a felhasználói szerződösszegés mikénti megítélésével kapcsolatban töretlen az a bírói álláspont, hogy a szolgáltatónak minden kétséget kizáróan igazolnia kell kötbérigénye érvényesítéséhez a felhasználói szerződösszegést. A felhasználói magatartás mikénti megítélésénél különös figyelmet kell fordítani az ügy egyedi körülményeire, a rendelkezésre álló iratokra, szakértői véleményre, fényképfelvételekre és egyéb bizonyítékokra. A másodfokú bíróság hangsúlyozta, hogy a szolgáltató a lakossági felhasználóhoz képest erősebb pozícióban van, ezért az alperesnek az a feladata és törekvése, hogy a felhasználó érdekében mindent megtegyen, változatlanul támogatandó, ezért a panasz elbírálásakor a bíróságnak ezt is figyelembe kell vennie. A jelen tényállás mellett is egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az alperes kompetenciája a felhasználói panasz elbírálására terjedt ki, nem kellett szakértői bizonyítást lefolytatnia, az iratanyag alapján állást foglalhatott. A szakértő véleménye ebben az eljárásban meghatározó volt, az általa készített szakvélemény és a fényképfelvételek, mint mellékletek az ügy megítélésénél nem voltak mellőzhetőek, márpedig a felvételek - összhangban az elsőfokú bíróság megállapításaival - a vitatott plomba sérüléseit, rongálását, így a kötbérigény megalapozottságát is alátámasztják.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [7] Az alperes a jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében annak megváltoztatását, lényegében a felperes keresetének elutasítását kérte. Álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróság tévesen nem tulajdonított jelentőséget annak a ténynek, hogy a felhasználó a felszerelési munkautalványt nem írta alá. Az elsőfokú bíróság sem állította, hogy a munkalapon valótlán adatok szerepeltek volna, jelezte, hogy a felhasználó a munkalapon a mérő állapotával kapcsolatban kifogást nem jelzett. Tekintettel arra, hogy a felhasználó a munkalapot nem írta alá, nem bizonyított, hogy a felhasználó a mérőt sértetlen jogi zárral vette át. Ennek következtében a bizonyítékok láncolata már a felszereléskor megszakadt, ettől kezdve a további bizonyítékoknak akár jelentőségük sincsen. Az alperes sérelmezte, hogy a másodfokú

bíróság nem adta indokát annak, hogy miért tulajdonít jelentőséget e körülménynek, holott azt is kimondta, hogy fontos lehet bármelyik munkalap, vagy adatlap alá nem írása. Az aláírás hiányos munkalap, mint dokumentum esetében nem lehet a felhasználót felelősségre vonni, és felróni neki, hogy állagmegóvási kötelezettségét megsértette, hiszen az alapbizonyíték a gázmérő állagáról hiányzik. Hangsúlyozta, hogy eljárásában azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes minden kétséget kizáróan bizonyítékkal rendelkezett-e a felhasználó kötbérfizetési kötelezettségének megállapításához, mely kérdésre az alperes hivatalból azt a választ adta, hogy ehhez szükséges valamennyi bizonyíték a felperes számára nem állt rendelkezésre. Az alperesi határozat is tartalmazta már, hogy a felhasználó a munkalapot nem írta alá, és bár ezt mint bizonyítékot nem jelölte meg, azonban ez nem ad lehetőséget a bíróság számára, hogy mint tény és bizonyítékot teljes egészében figyelmen kívül hagyja. Az alperes hivatkozott a Kúria Kfv.II.37.587/2014/11. számú ítéletére, amelyben munkalap tartalmának hiányosságaira alapította a bíróság a felhasználó vétlenségének bizonyítékát. Az alperes kifogásolta, hogy a perbeli első- és másodfokú ítélettel a korábbi töretlen bírósági álláspontot elvetette a bíróság, erre nézve azonban a másodfokú ítélet indokot nem tartalmaz, nem támasztja alá, hogy mi bizonyítja a szerződésszegés tényét, ha a gázóra sértetlen átvétele nem igazolt. Az alperes nyomatékosan utalt arra, hogy a másodfokú ítélet sem tartalmazza, hogy az alperes határozata milyen jogszabályt sértett, amellyel a bíróság megsértette a Pp. 221.§ (1) bekezdését.

- [8] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Álláspontja szerint az első- és másodfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból megfelelő jogi következtetést vont le. Kiemelte, hogy a perbeli felhasználási hely egy családi ház pincéjében van, ahol a gázmérőhöz a felhasználón kívül más nemigen férhet hozzá. A felszereléskor a munkalap aláírására nem volt szükség, csak a felhasználó képviselőjének kellett jelen lenni, és csak 2009. július 1. napjától van hatályban az a jogszabály, amely a felhasználó által aláírt munkautalványt kíván meg. A felperes szerint nem életszerű az a feltételezés, hogy nem hiteles, hibás mérőórát szerelt volna fel a szolgáltató. Megjegyezte, hogy az éves fogyasztási adatok vizsgálata során is kitűnt, hogy a földgáz-fogyasztás mennyisége a perbeli helyen egy bizonyos időszakban (3-4 évvel a felszerelést követően) szignifikánsan csökkent. A fogyasztási adatok egyértelműen azt támasztják alá, hogy a gázmérő manipulálására hozzávetőlegesen a gázmérő működési idejének felénél került sor. Jelezte, hogy az utóbbi körülményt az alperes nem vizsgálta és nem is értékelte. Hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 1.Kf.650.079/2015/3. számú ítéletére.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [9] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.
- [10] A Kúria álláspontja szerint a másodfokú bíróság helyesen értékelte az elsőfokú ítélet megállapításait és hagyta helyben azt, mivel az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból helytálló következtetésre jutott a közigazgatási határozatok jogszerűségével kapcsolatban, ennek okán a jogerős ítélettel és indokaival a felülvizsgálati bíróság egyetért.
- [11] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel elsődlegesen rámutat arra, hogy az alperes azon érve, miszerint minden további bizonyíték mérlegelése nélkül csupán a gázmérő felszerelési dokumentáltság hiányosságára hivatkozással helyt adhatott volna a felhasználó panaszának sem a perben, de különösen a felülvizsgálati eljárásban nem foghatott helyt, mivel az alperes nem erre a tényre alapította döntését, ezt mellékesen, a történeti tényállásban, mint adatot és nem mint érvet említi meg. [Pp. 339/A.§] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy a munkalap aláírásának elmaradása irreleváns, hiszen maga a felhasználó sem állította, hogy a mérőt nem szerelték fel, vagy a munkalapon valótlan adatok szerepeltek volna, továbbá a munkalapon a mérő állapotával kapcsolatban kifogást sem jelzett. A Kúria megállapította, hogy ezen érvrendszer alapján az alperesi határozat jogszerűségének vizsgálatára nem nyílt lehetőség, ezért az alperes erre vonatkozó nyilatkozatait, az általa idézett kúriai ítéletet figyelmen kívül hagyta.
- [12] A Kúria - tekintettel arra, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helyes indokainál fogva, lényegében rövidített indokolással hagyta helyben, így döntően az elsőfokú bíróság által kifejtetteket vizsgálta - egyetért az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával is, hogy az alperes a felperesi bizonyítás elégtelen voltára, közelebbről a szakértői vélemény hiányosságaira alapította határozatát. Erre nézve a bíróság megalapozottan érvelt azzal, hogy a szakértői vélemény nem volt hiányos, mivel a szakértő a plombát illetően a festés hiányára és a roncsolásos bontásra, továbbá a plombaszár metszésére és ragasztására együttesen alapította szakértői véleményét, melyet kellő számú fényképpel illusztrált. Ennek folytán nem a plomba eredetisége a lényeges, mivel elsősorban az elmetezett plombaszár eredményezte a mérő hiteles mérésre való alkalmatlanságát, amelyből már alappal lehetett következtetni a felhasználó szerződésszegő magatartására. A Kúria álláspontja is az, lényegtelen, hogy eredeti vagy nem eredeti plomba került elmetzésre és ragasztásra, mert ez utóbbi történések vezetnek arra a megállapításra, hogy a számlálószerkezet befolyásolhatóvá vált, és így feltételezhető a felhasználói szerződésszegés. Mindezen tényeket az alperes sem saját eljárásában, sem a perben nem tudta megcáfolni, így helyes volt a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 206.§-ában írtaknak megfelelően járt el, a tényállásból okszerű következtetéseket vont le, és az alperes határozatát jogszerűen változtatta meg.

- [13] A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban, hogy nem változott a szemlélete, miszerint az alperesnek az a feladata és törekvése, hogy a felhasználó érdekében mindent megtegyen, változatlanul támogatandó, ezért a panasz elbírálásakor a bíróságnak ezt is figyelembe kell vennie. Ugyanakkor helyesen érvelt a másodfokú bíróság azzal, hogy a felhasználói magatartás mikénti megítélésénél különös figyelmet kell fordítani az ügy egyedi körülményeire, a rendelkezésre álló iratokra, szakértői véleményre, fényképfelvételekre és egyéb bizonyítékokra. Utóbbi közé sorolható a szerződésszegő magatartás helyszíne (családi ház) és a hatósági eljárásban becsatolt fogyasztási adatok. Az első- és másodfokú bíróság figyelemmel volt az ügy egyedi körülményeire, nem sértette meg a Pp. 221.§ (1) bekezdését sem.
- [14] Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [15] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [16] A pervesztes alperes a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes jogi képviselettel felmerült felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére, melynek összegét a Kúria a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (3) és (5) bekezdései alapján állapította meg a felülvizsgálati eljárásban kifejtett munkára tekintettel.
- [17] Az alperes személyes költségmentessége okán a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2016. október 5.

Dr. Tóth Kincső s.k. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika s.k. előadó bíró, Dr. Márton Gizella s.k. bíró